

Overzicht verkiezingsprogramma's per thema

CDA	<ul style="list-style-type: none"> Meer samenwerking tussen huisarts, gemeente, wijkverpleging, verpleeghuis en ziekenhuizen. Wijkverpleging speelt belangrijke rol bij zorg aan huis. Persoonlijke verzorging valt onder wijkverpleging 	<h3>Casemanagement Dementie</h3> <ul style="list-style-type: none"> Alzheimer Nederland maakt zich zorgen over de wachtlijsten voor casemanagement dementie. Patiënten krijgen niet de professionele ondersteuning waar zij recht op hebben. Na overleg met Alzheimer Nederland, ActiZ, BTN, Deltaplan Dementie, NPCF, NZa, VNG, V&VN, ZIN en ZN, is er een actieplan casemanagement dementie ontwikkeld. Een meerderheid van de Tweede Kamer heeft middels de motie-Bruins Slot cs. gepleit voor een aparte aanspraak casemanagement dementie. Een aparte aanspraak voor casemanagement heeft volgens de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) geen toegevoegde waarde, omdat een aparte aanspraak nooit meer 'casemanagement dementie' kan omvatten dan het nu al doet. De staatssecretaris van VWS volgt het advies van de NZa.
ChristenUnie	<ul style="list-style-type: none"> Meer casemanagement dementie nodig om mensen met dementie en hun naasten te begeleiden tijdens het ziekteproces. Zorgverzekeraars dienen rekening te houden met de zorgstandaard dementie bij hun inkoopbeleid. 	
D66	<ul style="list-style-type: none"> Investeren in wijkverpleegkundigen. Meer wijkverpleegkundigen, zij zijn voor chronische patiënten het gezicht van de zorg in de wijk. Betere samenwerking tussen ziekenhuizen, huisartsen, wijkverpleegkundigen en gemeente, met steun van zorgverzekeraars. 	
GroenLinks	<ul style="list-style-type: none"> Invoeren van een landelijk subsidieregeling voor de bekostiging van casemanagement dementie. Betere samenwerking op buurtniveau tussen huisartsen, wijkverpleging en ouderenzorg. 	
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> Blijven investeren in wijkverpleegkundigen. Stimuleren van samenwerking tussen de welzijnsorganisaties en zorgaanbieders in de eerste lijn. 	
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt geïnvesteerd in zorgverleners: ruimte voor (bij)scholing en goede arbeidsvoorwaarden 	
PVV	-	
SGP	<ul style="list-style-type: none"> Casemanagers leveren goede bijdrage aan kwalitatief goede dementiezorg en bij het ontzorgen van mantelzorg. Mensen met dementie hebben recht op ondersteuning van een in dementie gespecialiseerde casemanager. 	
SP	-	
VVD	<ul style="list-style-type: none"> Invoeren van een landelijk subsidieregeling voor de bekostiging van casemanagement dementie. Zorg op maat organiseren door samenwerking huisarts, praktijkondersteuner ouderenzorg en wijkverpleegkundige. 	
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> Buurtzorg en wijkverpleging zijn belangrijke pijlers in de wijk. In alle gemeenten gelijke basiszorg en zorguren. 	
DENK	<ul style="list-style-type: none"> Eén wettelijk vastgelegd pakket van gemeentelijke basiszorg, vastgesteld op basis van landelijk vastgestelde prestatie-indicatoren. 	
VNL	<ul style="list-style-type: none"> Bieden van mogelijkheid om zelf basispakket samen te stellen. 	

Dagbesteding/Thuiszorg

- Dagactiviteiten zijn voor mensen met dementie belangrijk. Mensen worden geactiveerd, zijn onder gelijkgestemden en zijn even weg van huis. Voor de mantelzorgers zijn de dagactiviteiten een noodzaak om niet overbelast te raken.
- De kwaliteit van dagbesteding staat onder druk, door minder beschikbaarheid van professionals, de eigen bijdrage is verhoogd en het aanbod sluit niet aan bij de wensen van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Aanbieders en gemeenten stellen dat mensen de weg naar dagactiviteiten niet goed weten te vinden.
- Alzheimer Nederland pleit voor betere kwaliteit en toegankelijkheid van dagactiviteiten. Dagactiviteiten waarin dankzij de inzet van professionals de persoon met dementie centraal staat en die tevens financieel haalbaar zijn.

CDA	<ul style="list-style-type: none"> Meer ruimte voor respijtzorg en dagopvang om mantelzorgers te ontlasten. Meer aandacht voor welzijn van ouderen/gehandicapten.
ChristenUnie	<ul style="list-style-type: none"> Dagbesteding en respijtzorg belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Meer ruimte voor huisartsen en wijkverpleegkundigen en zorg in de thuissituatie.
D66	-
GroenLinks	<ul style="list-style-type: none"> Ouderen moeten zelf kunnen kiezen of zij thuis blijven wonen met professionele hulp of in kleinschalige woonvormen met zorg.
PvdA	-
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> Thuis- en ouderenzorg bij voorkeur kleinschalig en regionaal. Bij thuiszorg ook hulp bij de zorg voor de aanwezige dieren
PVV	<ul style="list-style-type: none"> Terugdraaien bezuinigingen thuiszorg
SGP	<ul style="list-style-type: none"> Mensen informeren over de mogelijkheden van gemeenten voor als de eigen bijdrage niet kan worden opgebracht.
SP	<ul style="list-style-type: none"> Invoering gemeentelijk basispakket voor thuiszorg, dagbesteding en ondersteuning voor mantelzorg (respijtzorg).
VVD	<ul style="list-style-type: none"> Als het moeilijk wordt om huishoudelijke taken zelf uit te voeren door bijvoorbeeld ouderdom of een tijdelijke ziekte, moet het ook mogelijk zijn om deze hulp zelf in te huren.
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> Gemeentelijk basispakket voor thuiszorg, mantelzorgondersteuning en dagbesteding. Meer erkenning en geld voor thuiszorgers.
DENK	<ul style="list-style-type: none"> Vóór één wettelijk vastgelegd pakket van gemeentelijke basiszorg, vastgesteld op basis van landelijk vastgestelde prestatie-indicatoren, o.a. voor thuiszorg.
VNL	-

Mantelzorg

- Uit het onderzoek Dementiemonitor Mantelzorg, van Alzheimer Nederland en onderzoeksinstituut NIVEL, blijkt dat de belasting van mantelzorgers voor mensen met dementie de afgelopen jaren is toegenomen.
- Ruim één op de zes mantelzorgers voelt zich overbelast tot zeer zwaar belast. vier op de tien mantelzorgers kan de zorg niet combineren met de rest van hun leven.
- Mantelzorgers noemen het belang van casemanagement dementie, persoonlijke verzorging en verpleging, hulp in het huishouden en passende dagactiviteiten als noodzakelijke voorwaarden om het thuis wonen langer vol te houden.
- Alzheimer Nederland pleit ervoor dat de overheid een toekomstvisie op de mantelzorg van mensen met dementie ontwikkelt. Een visie waarin rekening wordt gehouden met de last die we bij mantelzorgers neerleggen in een samenleving waar mensen steeds langer moeten doorwerken en zorg en arbeid moeten combineren.

CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgbonus voor familieleden en mantelzorgers, in de vorm van belastingvoordeel. • Meer inspraak voor mantelzorgers bij keukentafelgesprekken. Gemeente kan de zorg nooit korten als de mantelzorg in redelijkheid aangeeft dreigt te worden overbelast.
ChristenUnie	<ul style="list-style-type: none"> • Mantelzorgregelingen verruimen met onder meer een ruimere verlofregeling voor mantelzorgers. • Mantelzorgfonds vanuit de overheid om werkgevers te compenseren voor overmatige kosten bij mantelzorgverlof.
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning van mantelzorgers die zorgen voor mensen met dementie door basiszorg in de buurt te versterken.
GroenLinks	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren in zorg en welzijn voor ouderen en mantelzorgers die ondersteuning nodig hebben. • Mantelzorg en vrijwilligerswerk waarderen als gelijkwaardige vormen van participatie.
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Positie van mantelzorgers versterken en werk verlichten met goede respijtzorg en mantelzorgverlof. • Verbinding tussen de professionele en informele zorg vergroten.
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële compensatie en aanvullende maatregelen voor mantelzorgers om zorg en arbeid te combineren.
PVV	-
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Mantelzorgers en vrijwilligers zijn het bindmiddel van de samenleving. • Toezicht op het nakomen van wettelijke verplichtingen om mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen.
SP	<ul style="list-style-type: none"> • Mantelzorgers beter ondersteunen bij intensieve zorgtaken • In elke gemeente een mantelzorgpunt waar mantelzorgers terecht kunnen.
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. • Gemeenten moeten voortdurend aandacht hebben voor de mantelzorgers en hen ondersteunen wanneer dat nodig is.
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> • Mantelzorgondersteuning onderdeel maken van het gemeentelijk basispakket om verschillen tussen gemeenten tegen te gaan. • Landelijke registratie voor mantelzorgers.
DENK	-
VNL	-

CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Goede 24-uurs crisiszorg in elke regio beschikbaar. • Betrokkenheid van familie in de geestelijke gezondheidszorg kan worden vergroot en versterkt.
ChristenUnie	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren in beschermd wonen en in zorg voor mensen met GGZproblematiek die thuis wonen. • Realiseren van 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk, inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname.
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Verwarde mensen hebben recht op een plek in de samenleving. • Maatschappelijke opvang en GGZ-opvang versterken. • Voldoende veilige plekken voor acute 24/7 zorg bij onaanvaardbare risico's.
GroenLinks	<ul style="list-style-type: none"> • Er komt meer en betere opvang voor daklozen en verwarde personen
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Politie en hulpdiensten beter trainen in het herkennen en omgaan van mensen met verward gedrag. • Meer geld aan gemeenten voor de opvang van verwarde mensen.
PvdD	-
PVV	-
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Heldere afspraken over vervoer, 24/7 uur crisisopvang en zorg in de wijk. Meer kennis over verwardheid bij de meldkamer van de politie.
SP	-
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Iemand met een psychische aandoening moet in de samenleving kunnen blijven meedoen. Samenwerking tussen de zorgverlener, politie en gemeente verder stimuleren.
50PLUS	-
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Vóór het compenseren van de Nationale Politie inzake verwarde personen en het investeren in de expertise
VNL	-

Verwarde personen

- Alzheimer Nederland maakt zich zorgen over de observatiemaatregel in de Wet verplichte GGZ (Wvvgz) waarmee verwarde mensen, dus ook mensen met dementie, drie dagen in verzekerde bewaring gesteld kunnen worden. Mensen met dementie hebben echter behoefte aan persoonlijke en passende zorg en maatschappelijk begrip.
- Alzheimer Nederland pleit voor 24/7-crisiszorg, waarbij gebruik wordt gemaakt van de expertise van de dementienetwerken, meldpunten dementie en casemanagers dementie.
- Een dementievriendelijke samenleving waarin alle mensen met dementie kunnen rekenen op vroegtijdige signalering, de juiste persoonlijke zorg en het benodigde begrip van hun omgeving is volgens Alzheimer Nederland een randvoorwaarde om snel, effectief en vooral goed op verward gedrag van mensen met dementie te kunnen anticiperen.

CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren in de kwaliteit van de medewerkers in de langdurige zorg. • Zorgaanbieders krijgen verplichting en € 0,6 miljard extra in 2021 om de huidige bezetting per groep van acht bewoners te verhogen. 	<h2>Verpleeghuiszorg</h2> <ul style="list-style-type: none"> • Alzheimer Nederland pleit voor kwalitatieve persoonsgerichte zorg, geboden door medewerkers met verstand van zaken. Mantelzorgers geven aan dat zij het vooral belangrijk vinden dat er vaker 'vaste gezichten' zijn, en dat er meer en beter gekwalificeerd personeel komt. • Alzheimer Nederland vindt dat personeel en cliëntenraden hulp moeten kunnen inschakelen als zij niet terecht kunnen bij hun bestuur met signalen van slechte kwaliteit van zorg. • Het manifest van Hugo Borst en Carin Geamers, over de waarborging van goede zorg voor kwetsbare ouderen in verpleeghuizen is in lijn met de doelstellingen van Alzheimer Nederland.
ChristenUnie	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene behandelingen aan mensen in verpleeghuizen onder de Zorgverzekeringswet brengen. Sluiten van verzorgingshuizen op het platteland zoveel mogelijk voorkomen. €0,5 miljard extra in 2021 	
D66	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg en verblijf zoveel mogelijk op maat van cliënt, onder andere door het vervullen van de behoefte van intimiteit en seksualiteit. • Meer transparantie over de kwaliteit van de verpleeghuiszorg. • €0,3 miljard extra in 2021 	
GroenLinks	<ul style="list-style-type: none"> • Ouderen moeten zelf kunnen kiezen of zij thuis blijven wonen met professionele hulp of in kleinschalige woonvormen met zorg. • Zorgaanbieders krijgen verplichting en €1,7 miljard extra in 2021 om de huidige bezetting per groep van acht bewoners te verhogen 	
PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Beweging naar kleinschalige wooninitiatieven en coöperaties versnellen. Naast persoonsvolgende bekostiging, mogelijkheid om zelf zorg te organiseren via pgb's behouden. • €0,5 miljard extra voor verpleeghuiszorg in 2021 	
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> • Minder managers en administratieve lasten voor zorgverleners en meer handen aan het bed. LHBTI-vriendelijke zorg onderdeel maken van kwaliteitseisen voor zorginstellingen. €1,9 miljard extra in 2021 	
PVV	<ul style="list-style-type: none"> • Terugdraaien bezuinigingen ouderenzorg, meer handen aan het bed 	
SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor oudere mensen en mensen met een chronische ziekte dient van topkwaliteit te zijn. €0,2 miljard extra in 2021 	
SP	<ul style="list-style-type: none"> • Bezettingnorm van twee personeelsleden op acht bewoners, zodat verzorgenden voldoende tijd hebben voor bewoners. 	
VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgaanbieders krijgen verplichting en € 1,9 miljard extra in 2021 om de huidige bezetting per groep van acht bewoners te verhogen • Allerbeste verzorgings- en verpleeghuizen vormen de norm. 	
50PLUS	<ul style="list-style-type: none"> • Fatsoenlijke betaling en arbeidsvoorwaarden voor zorgpersoneel. • Bewoners van verpleeghuizen hebben recht op een menswaardig bestaan met meer aandacht en activiteiten. 	
DENK	<ul style="list-style-type: none"> • Wettelijk minimum van twee gekwalificeerde zorgverleners per acht bewoners in een verpleeghuis. • Werknemers en cliënten meer inspraak te geven, zodat bestuurders feeling behouden met de organisatie. 	
VNL	<ul style="list-style-type: none"> • Hogere salarissen voor verzorgend personeel. Er moet veel minder overhead zijn, minder managers, maar meer handen aan het bed. • €0,5 miljard extra in 2021 	

<h2>Palliatieve zorg</h2> <ul style="list-style-type: none"> • Alzheimer Nederland zet zich in voor een goede kwaliteit van leven en waardige afronding van de laatste levensfase voor mensen met dementie. Alzheimer Nederland ziet dat het kabinet goede stappen aan het zetten is. • Het aanbod van palliatieve zorg is goed, maar de zorg is te aanbodgericht en versnipperd. Daarnaast is de zorg van wisselende kwaliteit en toegankelijkheid. • Alzheimer Nederland pleit voor meer samenwerking in de palliatieve zorg, palliatieve zorgprofessionals en dementieketens om de wensen van de patiënt en zijn familie te waarborgen. Daarnaast dient palliatieve zorg in de opleidingen voor medewerkers van verpleeghuizen meer aandacht te krijgen. 	CDA	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden voor palliatieve zorg en hospices verruimen in goede samenwerking met gemeenten en zorgverzekeraars.
	ChristenUnie	<ul style="list-style-type: none"> • Investeren in de verbetering van palliatieve zorg, waarbij zorgvraag leidend is. • Financiering van hospices en palliatieve zorg deugdelijk regelen en deskundigheid op het gebied van palliatieve zorg verder verbeteren.
	D66	<ul style="list-style-type: none"> • Meer aandacht voor het einde van het leven in de zorg. • Meer en betere voorlichting door artsen over de mogelijkheid van het sterven in een hospice.
	GroenLinks	-
	PvdA	<ul style="list-style-type: none"> • Stervenshulp altijd verlenen in samenhang met menselijke waardigheid, goede zorg en beschermwaardigheid van het leven.
	PvdD	-
	PVV	-
	SGP	<ul style="list-style-type: none"> • Eenduidige, persoonsvolgende financiering voor palliatieve zorg. • Palliatieve zorg dient eerder, waar mogelijk, gedurende een ziekteproces ingezet te kunnen worden.
	SP	-
	VVD	<ul style="list-style-type: none"> • Iedereen moet de mogelijkheid hebben om zelf te kiezen voor een waardig levenseinde.
	50PLUS	-
	DENK	-
VNL	-	